

Samenwerking sectoren

Vruchtbare Kringloop Zuid-Holland

Projectleider Tamar de Jager (LTO Noord), 03/03/2022

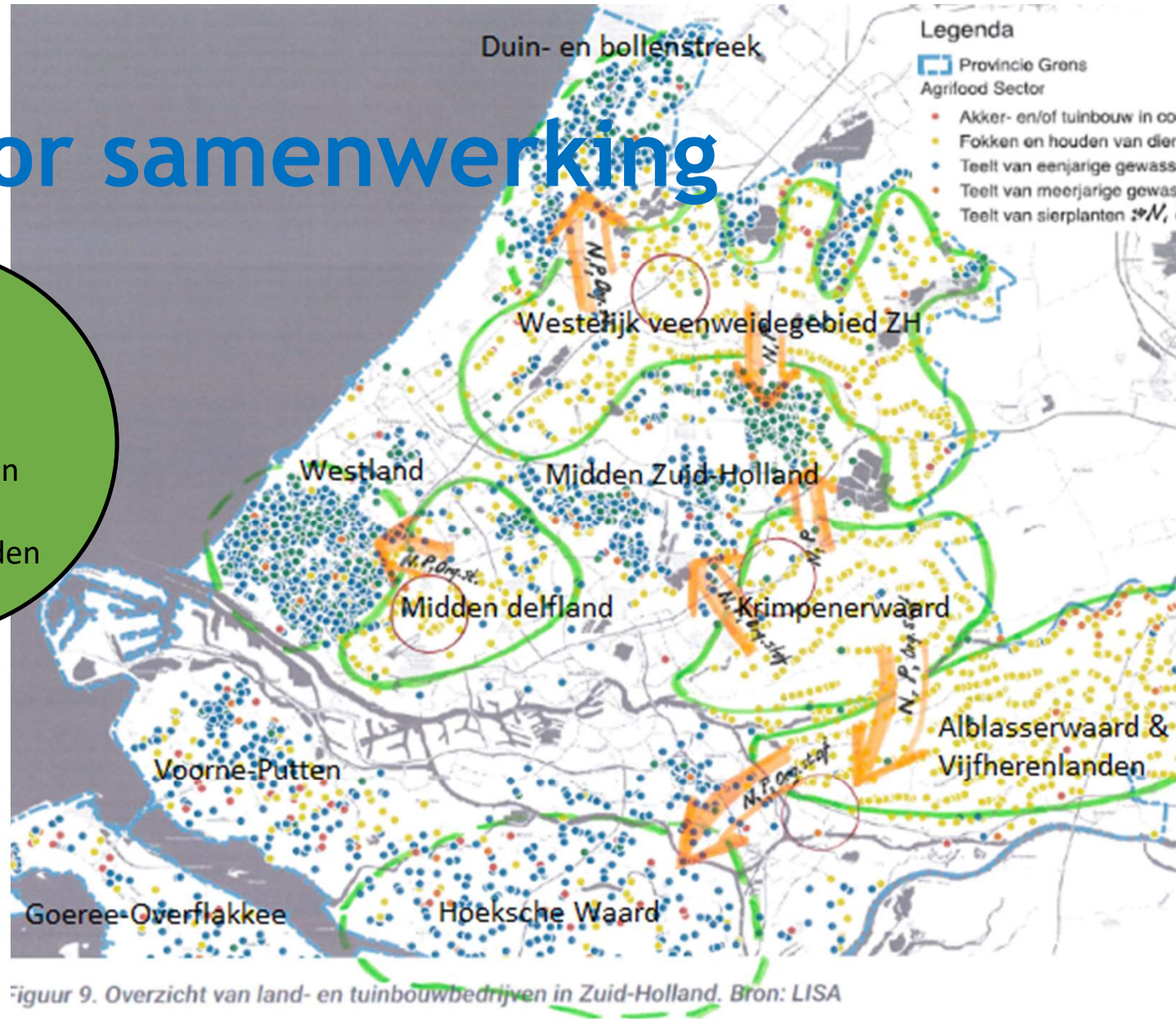
Agenda

1. Verkenning mogelijkheden Zuid-Holland
2. Voorbeelden van samenwerking uit de praktijk
 - Van Pallandtpolder – geslaagd
 - Kringloopbedrijf vd Toekomst – niet geslaagd

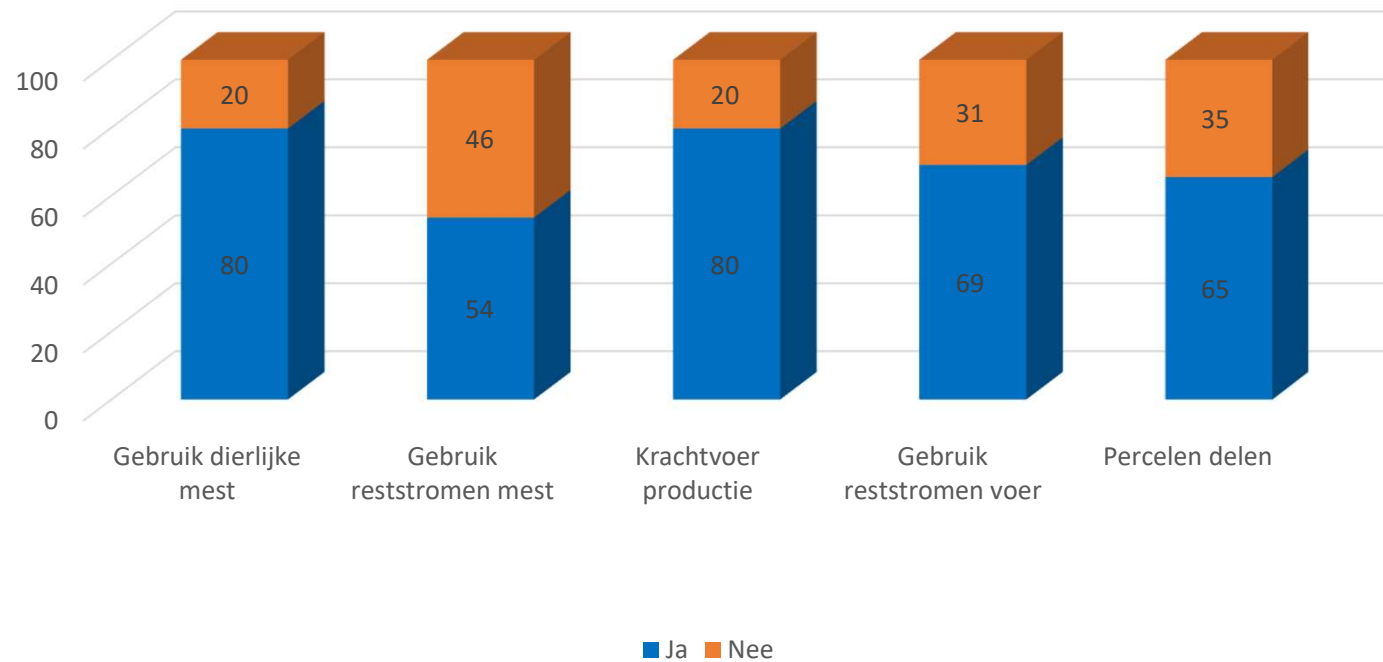

Kansen voor samenwerking

Kans
Uitwisseling
grondstoffen
veehouderij- en
akker- en
tuinbouwgebieden

Waar zien boeren kansen?

Dierlijke mest MVH > AB

Verbetering
bodemkwaliteit

Verbetering
mestplaatsing ZH

Vermindering
gebruik kunstmest

Niet geschikt voor elke teelt

Akkerbouw niet bereid te betalen

Transportkosten mest

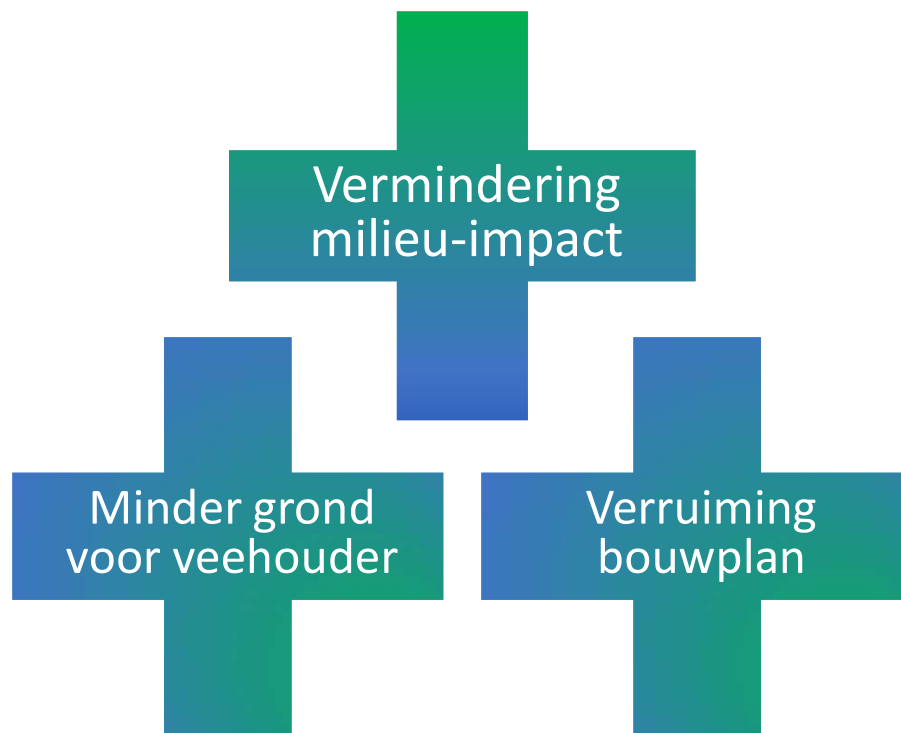
Reacties uit de boerenpraktijk

Akkerbouwer van Voorne-Putten: "Het probleem is gewoon dat we hier in verhouding te weinig veehouderij hebben. Er is onvoldoende mest beschikbaar. Dat vind ik ook het nadeel van kringlooplandbouwgebeuren. Ik zie dat niet en weet ook niet hoe hun dat voor zich zien."

Melkveehouderij van Goeree-Overflakkee: "Wij wonen naast elkaar, dus ik rijd de mest direct uit de put op het land van mijn buurman, maar dat kan natuurlijk alleen als je zo dicht bij elkaar woont. Zodra er een vrachtwagen moet komen, schieten de kosten omhoog."

Krachtvoer AB > MVH

Prijs veevoer niet interessant

Hogere prijzen krachtvoer

Mais slecht voor bodem

Reacties uit de boerenpraktijk

Melkveehouder uit de Alblasserwaard: "Ik geloof ik niet dat de productie van veevoeding in Nederland goedkoper is. Dat gaat soms wel eens even tegen je gevoel in."

Akkerbouwer Voorne Putten: "Als de krachtvoerprijzen gunstiger zouden zijn, zou ik graag veevoeding gaan produceren."

Samenwerking in de praktijk

Proeftuin Van Pallandtpolder &
Kringloopbedrijf van de Toekomst

LTO
noord
Achter de boer en tuinder.
Voor ons allemaal.

Bedrijfsplannen Van Pallandtpolder

LTO
noord

Achter de boer en tander.
Voor ons allemaal.

Kruiden en bloemen voor natuurlijke plaagbestrijding

Natuurstroken kunnen een positieve bijdrage leveren aan biologische plaagbestrijding door het aantrekken van de natuurlijke vijanden van plaaginsecten. Kruiden en bloemen vormen door het aanbod van nectar en beschutting een goed microklimaat voor natuurlijke bestrijders. Als de gewassen van het land zijn, biedt de rand bovendien plek om te overwinteren. Door de aanwezigheid van insecten worden ook akkervogels aangetrokken.

Meerjarig kruidenmengsel

Studenten van de HAS Den Bosch hebben voor het project Vruchtbare Kringloop Zuid-Holland een zo functioneel mogelijk mengsel samengesteld. Vanuit het oogpunt van functionaliteit hebben zij gekozen voor een meerjarig mengsel. Deze mengsels bloeien eerder en werken daarom vroeger in het jaar dan eenjarige mengsels.

Meerjarig kruidenmengsel

Bij de samenstelling van het mengsel hebben de studenten geselecteerd op:

- Winterharde en meerjarige soorten
- Een aantal eenjarige soorten voor resultaat in jaar 1, zodat er voldoende bloemen bloeien voor de natuurlijke bestrijders
- Snel bodembedekkende soorten tegen onkruiddruk
- Lange bloeitijd (combinatie van vroege en late soorten)
- Makkelijk bereikbare nectar voor de natuurlijke bestrijders
- Planten die geen plaaginsecten aantrekken (dus geen waardplanten)

In onderstaande tabel zie je de samenstelling van het mengsel, het zaadpercentage, een indicatie van welke natuurlijke vijanden de planten aantrekken en aan welke plaagbeheersing ze bijdragen.

	Omschrijving	Zaadpercentage	Natuurlijke vijand	Beheersing plaag
<p>Glebionis segetum</p> <p>Nederlandse naam: Gele Ganzenbloem</p>	 <p>Ganzenbloem is een eenjarige plant en behoort tot de composietenfamilie. Deze plant bloeit van juni tot en met september.</p>	7%	Zweefvliegen Groene gaasvlieg Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Centaurea cyanus</p> <p>Nederlandse naam: Korenbloem</p>	 <p>De korenbloem is een eenjarige plant en behoort tot de composietenfamilie. De Korenbloem bloeit van juni tot en met augustus. Wanneer inheemse zaden worden gezaaid, kunnen de planten in mei al in bloei komen.</p>	19%	Zweefvliegen Sluipwespen Groene gaasvlieg	Bladluis
<p>Trifolium Repens</p> <p>Nederlandse naam: Witte klaver</p>	 <p>Witte klaver behoort tot de vlinderbloemenfamilie. Klaver heeft een positief effect op de bodemstructuur en het nectar is bereikbaar voor bijen.</p>	3%	Loopkevers	Bladluis Slakken Rupsen
<p>Trifolium pratense</p> <p>Nederlandse naam: Rode klaver</p>	 <p>Rode klaver behoort tot de vlinderbloemenfamilie. Klaver heeft een positief effect op de bodemstructuur en het nectar is bereikbaar voor bijen.</p>	11%	Loopkevers	Bladluis Slakken Rupsen

Meerjarig kruidenmengsel

	Omschrijving	Zaadpercentage	Natuurlijke vijand	Beheersing plaag
<p>Lotus corniculatus var. corniculatus</p> <p>Nederlandse naam: Rolklaver</p>	 <p>Rolklaver behoort tot de vlinderbloemenfamilie en bloeit van mei tot en met augustus.</p>	6%	Loopkevers	Bladluis Slakken Rupsen
<p>Foeniculum vulgare</p> <p>Nederlandse naam: Venkel</p>	 <p>Venkel behoort tot de schermbloemenfamilie. De nectar is goed toegankelijk voor de natuurlijke bestrijders. Venkel bloeit van juli tot en met september.</p>	21%	Sluipwespen Zweefvliegen Groene gaasvlieg Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Achillea millefolium</p> <p>Nederlandse naam: Duizendblad</p>	 <p>Duizendblad behoort tot de composietenfamilie en bloeit van juni tot en met augustus. De nectar is goed toegankelijk.</p>	7%	Zweefvliegen Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Leucanthemum vulgare</p> <p>Nederlandse naam: Gewone margriet</p>	 <p>Margriet behoort tot de composietenfamilie. Deze plant bloeit van juni tot en met juli.</p>	2%	Zweefvliegen Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Anthemis tinctoria</p> <p>Nederlandse naam: Gele kamille</p>	 <p>Gele kamille behoort tot de composietenfamilie en bloeit van juni tot en met augustus.</p>	6%	Zweefvliegen Loopkever Roofwantsen	Bladluis Slakken Rupsen Trips
<p>Angelica sylvestris</p> <p>Nederlandse naam: Gewone Engelwortel</p>	 <p>Engelwortel behoort tot de schermbloemenfamilie. Deze plant bloeit van juni tot en met juli.</p>	4%	Sluipwespen Zweefvliegen Groene gaasvlieg Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Ranunculus acris</p> <p>Nederlandse naam: Scherpe boterbloem</p>	 <p>Scherpe boterbloem behoort tot de ranonkelfamilie. Deze plant bloeit vroeg in het jaar van mei tot en met september.</p>	2%	Sluipwespen Zweefvliegen Groene gaasvlieg Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Daucus carota</p> <p>Nederlandse naam: Wilde peen</p>	 <p>Wilde peen behoort tot de schermbloemenfamilie. Deze plant bloeit van juni tot en met september.</p>	8%	Sluipwespen Zweefvliegen Groene gaasvlieg Roofwantsen	Bladluis Trips
<p>Tanacetum vulgare</p> <p>Nederlandse naam: Boerenwormkruid</p>	 <p>Boerenwormkruid behoort tot de composietenfamilie. Deze plant bloeit van juli tot en met september.</p>	4%	Zweefvliegen Groene gaasvlieg	Bladluis
<p>Festuca rubra</p> <p>Nederlandse naam: Roodzwenkgras</p>	 <p>Roodzwenkgras is een traag groeiend gras. Hierdoor wordt de bodem bedekt.</p>	1%	Loopkevers	Bladluis Slakken Rupsen
<p>Agrostis tenuis</p> <p>Nederlandse naam: Struisgras</p>	 <p>Struisgras is een traag groeiend gras en bedekt de bodem.</p>	4%	Loopkevers	Bladluis Slakken Rupsen

LTO noord
Achter de boer en tuinder.
Voor ons allemaal.

Waarom doen zij het wel?

- Pachtvoorwaarden Gemeente
- Intrinsieke motivatie
 - Bodemgezondheid
 - Plaagbestrijding
 - Maatschappelijk verantwoord ondernemen
 - Ontwikkelkansen
- Maatschappelijk draagvlak
- Kosten vallen mee

Kringloopbedrijf van de toekomst

Kringloopbedrijf van de toekomst

- Minder mestaanvoer (meer koeien)
- Nieuw bouwplan
 - Productie eigen voer: veldbonen en wintertarwe, snijmais en grasklaver (35ha, 45 koeien)
 - CO2 intensieve producten omlaag: spuiten, tulpen, aardappelen
 - CO2 extensieve producten omhoog: suikerbieten, uien

Waarom doen zij het niet?

- Teruglopende opbrengsten akkerbouw (€)
- Teelt krachtvoer is duurder dan aankopen
- Geen grond / pachtvoorwaarde
- Maar: potentie van rustgewassen

Dank voor jullie aandacht

